

ZAKON O KULTURI¹

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se načela i ciljevi u oblasti kulture, razvoj kulturnih djelatnosti, uređivanje programa razvoja kulture, oblici međunarodne kulturne suradnje, uvjeti rada i djelovanja u oblasti kulture, amatersko djelovanje u oblasti kulture, financiranje programa i projekata u oblasti kulture te mjerila, kriteriji u postupku stvaranja i realiziranja programa, kao i stvaranje kulturnih vrijednosti.

Članak 2.

Djelovanje u oblasti kulture slobodno je.

Kanton Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Kanton) i općine brinu se za ostvarivanje javnoga interesa u oblasti kulture.

Članak 3.

Javni interes u oblasti kulture obuhvaća:

- stvaranje mogućnosti za razvoj kulturnih djelatnosti na području Kantona
- osiguranje uvjeta za stvaranje, prenošenje i dostupnost kulturnih vrijednosti
- očuvanje kulturno-povijesnih naslijeđa i prirodnog naslijeđa
- afirmiranje kulturnih vrijednosti Kantona u zemlji i svijetu, u okviru ukupnih kulturnih vrijednosti Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine
- poticanje suvremene kulturne i umjetničke produkcije
- poticanje kulturnoga turizma
- kulturni odgoj u obrazovanju i obrazovanje kadrova za pozive u oblasti kulture
- kulturološka istraživanja.

Članak 4.

Javni interes u oblasti kulture ostvaruje se:

- kratkoročnim i dugoročnim programima rada u oblasti kulture na području Kantona
- općinskim programima rada u oblasti kulture
- osiguranjem uvjeta za rad i razvoj kulturnih djelatnosti
- osiguranjem sredstava za kulturne djelatnosti u Proračunu Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: kantonalni proračun) i u općinskim proračunima
- neposrednim financiranjem posebno značajnih kulturnih programa odnosno projekata, iz kantonalnoga proračuna i općinskih proračuna
- stvaranjem javne infrastrukture u oblasti kulture
- stimulativnom poreznom politikom
- postavljanjem posebnih uvjeta za obavljanje pojedinih djelatnosti u oblasti kulture, ako to zahtijeva narav tih djelatnosti.

Članak 5.

Radi ostvarivanja javnoga interesa u oblasti kulture, osiguravaju se sredstva u kantonalnome proračunu i općinskim proračunima, sukladno njihovim programima, i to za sljedeće namjene:

- za očuvanje kulturnoga naslijeđa i prirodnoga naslijeđa

¹ Objavljen u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna, broj 13/06

- za izvedbu programa u oblasti kulture
 - za pokrivanje fiksnih troškova javnih ustanova u oblasti kulture, koji obuhvaćaju materijalne troškove
 - za investicije u javnu infrastrukturu u oblasti kulture
 - za poticaj umjetničkog stvaralaštva i za nagrade u oblasti kulture.
- Opseg i vrste zadaća u pojedinim oblastima sastavni su dio programa u oblasti kulture Kantona i općina.

Članak 6.

Pod kulturnom djelatnošću, u smislu odredbi ovoga zakona, podrazumijevaju se svi oblici stvaralaštva te prenošenja i očuvanja kulturnih vrijednosti u oblasti književne, glazbene, plesne, kazališne, likovne i filmske djelatnosti i videodjelatnosti, zatim očuvanja kulturnog i prirodnog naslijeđa te arhivske, muzejske, izložbene i knjižnične djelatnosti, kao i izdavaštva, kinematografije, radija i televizije te druge kulturne djelatnosti.

Djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka detaljnije utvrđuje kantonalni ministar prosvjete, znanosti, kulture i športa (u daljnjem tekstu: ministar).

U spornim slučajevima o tome je li pojedina djelatnost kulturna djelatnost u smislu odredbi ovoga zakona, rješava kantonalno Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

II. NOSITELJI DJELATNOSTI U OBLASTI KULTURE

Članak 7.

Djelatnost u oblasti kulture mogu obavljati domaće i strane pravne i fizičke osobe ako ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom.

1. Osnivanje i početak rada pravnih osoba koje obavljaju djelatnost u oblasti kulture

Članak 8.

Djelatnost u oblasti kulture pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom obavlja ustanova i druga pravna osoba (u daljnjem tekstu: kulturna ustanova).

Članak 9.

Kulturna ustanova osniva se za obavljanje djelatnosti iz članka 6. ovoga zakona (u daljnjem tekstu: kulturna djelatnost) ako cilj obavljanja te djelatnosti nije ostvarivanje dobiti.

Kulturnu ustanovu može osnovati domaća i strana pravna i fizička osoba, u svim oblicima vlasništva, na način i prema postupku utvrđenom posebnim zakonom i ovim zakonom.

Kulturnu ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača sukladno ovome zakonu ili posebnome zakonu.

Javnu kulturnu ustanovu osniva Sabor Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Sabor Kantona) odnosno općinsko vijeće.

Članak 10.

Kulturna ustanova može početi obavljati registriranu kulturnu djelatnost nakon što Ministarstvo utvrdi da ispunjava sljedeće uvjete:

- da ima zaposlenog najmanje jednog djelatnika koji ima odgovarajuće obrazovanje, za svaku djelatnost kulturne ustanove posebno
- da ima prostor i potrebnu infrastrukturu koji omogućavaju nesmetano obavljanje kulturne djelatnosti.

Ministarstvo utvrđuje, bližim propisom, posebne uvjete za obavljanje kulturne djelatnosti.

2. Upisi u Registar kulturnih ustanova i brisanje iz Registra

Članak 11.

Osim upisa u sudski registar, kulturna ustanova upisuje se u Registar kulturnih ustanova Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Registar).

Ministarstvo vodi Registar kulturnih ustanova koje ispunjavaju uvjete iz članka 10. ovoga zakona.

Bliži propis o sadržaju i obliku Registra te o načinu vođenja Registra, kao i o postupku upisa u Registar i brisanja iz Registra donosi ministar.

Članak 12.

U Registar se upisuje na temelju prijave kulturne ustanove.

Rješenje o upisu kulturne ustanove u Registar donosi ministar.

Rješenje iz stavka 2. ovoga članka donosi se na prijedlog stručnoga povjerenstva, koje imenuje ministar.

Članak 13.

Upisom u Registar kulturna ustanova stječe pravo obavljanja kulturne djelatnosti sukladno ovome zakonu i drugim propisima.

Članak 14.

Nadzor nad zakonitošću rada kulturnih ustanova obavlja Ministarstvo.

Članak 15.

Ministarstvo je obvezno utvrditi, najmanje jedanput u dvije godine, ispunjava li kulturna ustanova uvjete iz članka 10. ovoga zakona.

Ako kulturna ustanova ne ispunjava uvjete iz članka 10. ovoga zakona, Ministarstvo će donijeti rješenje kojim će odrediti rok za otklanjanje nedostataka i o tome će obavijestiti osnivača kulturne ustanove.

Ako u roku iz stavka 2. ovoga članka ne budu otklonjeni nedostaci iz stavka 2. ovoga članka, Ministarstvo će donijeti rješenje o prestanku rada kulturne ustanove i o tome će izvijestiti osnivača kulturne ustanove.

Na osnovi rješenja iz stavka 3. ovoga članka brisat će se kulturna ustanova iz sudskoga registra i drugih registara.

3. Samostalni stvaraoci u oblasti kulture

Članak 16.

Fizička osoba koja obavlja kulturnu djelatnost kao samostalnu profesiju, samostalni je stvaralac u oblasti kulture.

Fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u Registar samostalnih stvaralaca u oblasti kulture (u daljnjem tekstu: Registar samostalnih stvaralaca) koji vodi Ministarstvo.

Članak 17.

U Registru samostalnih stvaralaca iz članka 16. ovoga zakona posebno se vode samostalni stvaraoci u oblasti kulture koji nisu državljani Bosne i Hercegovine.

U Registar samostalnih stvaralaca iz članka 16. stavka 2. ovoga zakona može se upisati osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- da obavlja, kao jedino ili glavno zanimanje, djelatnost stvaranja kulturnih vrijednosti iz članka 6. ovoga zakona

- da ima odgovarajuće stručno obrazovanje sukladno posebnome zakonu
- da je njezin rad značajan prinos razvoju i očuvanju bosanskohercegovačke kulture
- da ima dozvolu za obavljanje djelatnosti, ako je tako propisano
- da joj nije pravomoćnom sudskom odlukom zabranjeno obavljanje te djelatnosti
- da ima prebivalište na području Kantona.

Članak 18.

Bliži propis o sadržaju i obliku Registra samostalnih stvaralaca te o načinu vođenja Registra samostalnih stvaralaca, kao i o postupku upisa u Registar samostalnih stvaralaca i brisanja iz Registra samostalnih stvaralaca donosi ministar.

Članak 19.

O zahtjevu za upis u Registar samostalnih stvaralaca odlučuje Ministarstvo.

Članak 20.

Samostalni stvaralac u oblasti kulture obavezan je prijaviti promjenu u svezi s uvjetima za upis u Registar samostalnih stvaralaca najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promjene. Samostalni stvaralac u oblasti kulture briše se iz Registra samostalnih stvaralaca, na vlastiti zahtjev ili po službenoj dužnosti, ako Ministarstvo ustanovi da više ne ispunjava propisane uvjete.

Članak 21.

Samostalnom stvaraocu u oblasti kulture može se, na njegov zahtjev, iz kantonalnoga proračuna odobriti plaćanje doprinosa za obvezatno mirovinsko i invalidsko osiguranje i za obvezatno zdravstveno osiguranje, ako drugim propisom nije drugačije regulirano, od najniže mirovinske osnovice, ako ispunjava sljedeće uvjete:

- da je državljanin Bosne i Hercegovine
- da je njegovo stvaralaštvo, po svome opsegu i kvaliteti, značajan prinos bosanskohercegovačkoj kulturi
- da mu njegova financijska situacija ne osigurava da sam plaća navedene doprinose.

O zahtjevu za odobrenje plaćanja doprinosa iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Ministarstvo. Bliži propis o uvjetima i o postupku odobravanja plaćanja doprinosa iz ovoga članka donosi Vlada Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) na prijedlog Ministarstva.

Članak 22.

Stvaraocu u oblasti kulture koji je dao posebni prinos u oblasti kulture, može se dodijeliti počasno zvanje.

Bliži propis o uvjetima i o postupku dodjele počasnoga zvanja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

Članak 23.

Umirovljenom državljaninu Bosne i Hercegovine koji je dao značajni prinos bosanskohercegovačkoj kulturi djelujući na području Kantona, a čija mirovina ne odgovara danom prinosu bosanskohercegovačkoj kulturi, može se predložiti posebni dodatak na mirovinu.

Prilikom utvrđivanja prijedloga visine posebnoga dodatka na mirovinu, osim danog prinosa bosanskohercegovačkoj kulturi uzima se u obzir i broj članova obitelji, zdravstveno stanje, mjesto boravka, stambeni prostor i drugi socijalni uvjeti osobe iz stavka 1. ovoga članka, što će biti regulirano posebnim propisom.

Bliži propis o uvjetima i o postupku utvrđivanja prijedloga posebnoga dodatka na mirovinu iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

III. UDRUŽIVANJE

Članak 24.

Fizičke i pravne osobe mogu se udruživati u udruge sukladno posebnome zakonu, s ciljem:

- da u njima obavljaju kulturne djelatnosti
- da u njima udruže interese u pojedinim oblastima kulture
- da se u njima bave stručnim pitanjima iz pojedinih oblasti kulture
- da u njima obavljaju djelatnosti u oblasti kulturnoga odgoja i obrazovanja
- da u njima daju prinos boljem odnosu prema kulturnim dobrima i prema razvoju kulturnih djelatnosti.

Udruzi u oblasti kulture, sukladno posebnome zakonu, čija namjena i djelovanje prelaze ostvarenje interesa njezinih članova i koja ima značajnije djelovanje u javnome interesu u oblasti stvaranja, posredovanja i čuvanja kulturnih vrijednosti, može se povjeriti da, u oblasti svoje djelatnosti, ima i javne ovlasti.

Članak 25.

Povjeravanje javnih ovlasti udruzi u oblasti kulture iz članka 24. ovoga zakona obavlja se sukladno propisima o upravi.

IV. PROGRAMIRANJE

Članak 26.

Programom u oblasti kulture utvrđuju se temelji kulturne politike i opseg djelatnosti.

Program u oblasti kulture Kantona donosi Sabor Kantona na prijedlog Vlade Kantona.

Program u oblasti kulture Kantona financira se odnosno sufinancira iz kantonalnoga proračuna i iz drugih izvora sredstava, sukladno zakonu.

Članak 27.

Programom u oblasti kulture Kantona utvrđuju se:

- načela i ciljevi kulturne politike
- mjere politike za razvoj kulturnih djelatnosti te za očuvanje kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa
- okvirni opseg sredstava za kulturne djelatnosti te za očuvanje kulturno-povijesnog naslijeđa i kulturnih vrijednosti
- mjerila, kriteriji za stvaranje mreže javnih i kulturnih institucija
- mjere i smjernice za razvoj amaterske kulture
- oblici potpora kulturnome razvitku manje razvijenih općina Kantona
- oblici potpora ostvarivanju kulturnoga razvitka konstitutivnih naroda na području Kantona, u očuvanju vlastitoga kulturnog naslijeđa na područjima na kojima žive
- oblici ostvarivanja veza s kulturnim djelatnicima izvan Kantona i Bosne i Hercegovine
- oblici ostvarivanja međunarodne kulturne suradnje i programski temelji za predstavljanje kulturnoga stvaralaštva Kantona
- smjernice u oblasti očuvanja okoliša te očuvanja kulturnoga i prirodnoga naslijeđa
- smjernice u oblasti kulturnoga odgoja u obrazovanju te obrazovanja kadrova u kulturi
- smjernice u oblasti kulturoloških istraživanja
- preporuke i poticajne mjere za stvaranje u kulturnoj djelatnosti te za prikazivanje i emitiranje kulturnih sadržaja u sredstvima javnoga priopćavanja

- smjernice za stimulativnu poreznu politiku na području poreznih olakšica i povlastica pri oporezivanju fizičkih i pravnih osoba koje ulažu u kulturne djelatnosti i u održavanje odnosno obnovu kulturnoga i prirodnoga naslijeđa, pri plaćanju carina i drugih pristojbi na uvoz i slično

- opseg djelatnosti u pojedinim oblastima kulture koji se financira odnosno sufinancira iz kantonalnoga proračuna ili iz drugih javnih prihoda.

Članak 28.

O provedbi programa iz oblasti kulture Kantona skrbe se, u okviru svojih mjerodavnosti, Vlada Kantona, Ministarstvo i druga mjerodavna tijela.

Vlada Kantona podnosi Saboru Kantona izvješće, svake godine za proteklu godinu, o provedbi programa iz oblasti kulture iz stavka 1. ovoga članka, uz ocjenu rezultata i s prijedlozima nužnih mjera.

V. SAVJET ZA KULTURU I POVJERENSTVA

Članak 29.

Za pomoć u radu Ministarstvo može osnovati savjet za kulturu, kao stručno i savjetodavno tijelo.

Savjet za kulturu imenuje ministar, vodeći računa da nacionalni sastav savjeta odgovara popisu pučanstva Kantona 1991. godine.

Članak 30.

Savjet za kulturu:

- predlaže smjernice za donošenje programa djelovanja u oblasti kulture Kantona
- sudjeluje u pripremi prijedloga programa djelovanja u oblasti kulture Kantona
- daje inicijative za izmjene i dopune programa djelovanja u oblasti kulture Kantona
- pokreće inicijativu i prijedloge za uređivanje i drugih pitanja iz oblasti kulture.

Članak 31.

Za sudjelovanje u obavljanju zadaća Ministarstva, ministar može osnovati povjerenstva ili stručne skupine, kao stručna savjetodavna tijela za pojedina područja kulturne djelatnosti.

Sastav povjerenstava ili stručnih skupina te njihovu zadaću i način rada određuje ministar, aktom o osnutku, vodeći računa da njihov nacionalni sastav odgovara popisu pučanstva Kantona 1991. godine.

VI. FINANCIRANJE U OBLASTI KULTURE

Članak 32.

Financiranje u oblasti kulture obavlja se kroz osnivačka prava nad ustanovama ili sufinanciranjem programa iz kantonalnoga proračuna i općinskih proračuna, u obliku subvencija, donacija, studentskih i radnih stipendija te otkupa umjetničkih djela i sl.

Iznos sredstava za financiranje u oblasti kulture ne može biti manji od 0,5% kantonalnoga proračuna.

Normative i standarde za financiranje ili sufinanciranje programa u oblasti kulture odnosno projekata sukladnih programu u oblasti kulture Kantona donosi ministar, uz prethodnu suglasnost Vlade Kantona.

Članak 33.

Prijedloge za sufinanciranje programa iz oblasti kulture odnosno projekata odabire Ministarstvo, preko javnoga natječaja.

Bliži propis o postupku i o mjerilima, kriterijima za izbor programa iz oblasti kulture odnosno projekata za financiranje ili sufinanciranje iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Članak 34.

Prijedlog za financiranje ili sufinanciranje programa iz oblasti kulture odnosno projekata može dati samostalni stvaralac u oblasti kulture te udruga i kulturna ustanova koje su upisane u odgovarajući registar koji vodi Ministarstvo.

Članak 35.

Stvaraoci programa u oblasti kulture koji se financiraju ili sufinanciraju iz kantonalnoga proračuna i općinskih proračuna podnose Ministarstvu odnosno mjerodavnoj općinskoj službi, najkasnije do konca veljače svake godine za prethodnu godinu, izvješće o realiziranju programa iz oblasti kulture i o korištenju financijskih sredstava iz kantonalnoga proračuna odnosno općinskoga proračuna.

VII. JAVNA INFRASTRUKTURA U OBLASTI KULTURE

Članak 36.

Nekretnine i oprema koje su državno vlasništvo i namijenjene su za obavljanje kulturnih djelatnosti, javna su infrastruktura u oblasti kulture.

Ministarstvo vodi evidenciju o nekretninama koje čine javnu infrastrukturu u oblasti kulture na području Kantona.

Bliže propise o načinu i o postupku vođenja evidencije iz stavka 2. ovoga članka, koje čine javnu infrastrukturu u oblasti kulture, donosi ministar.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 37.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj kulturna ustanova:

1. ako počne s radom prije upisa u Registar (članak 13. ovoga zakona)
2. ako ne uskladi svoje ustrojstvo, djelatnost i opće akte s odredbama ovoga zakona (članak 41. ovoga zakona).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u kulturnoj ustanovi, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM.

Članak 38.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako se ne upiše u Registar samostalnih stvaralaca u oblasti kulture u roku utvrđenom člankom 42. ovoga zakona.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Obavljanje pojedinih djelatnosti iz članka 6. ovoga zakona bliže se uređuje posebnim zakonima.

Članak 40.

Na kulturne ustanove primjenjuju se propisi o ustanovama te drugi propisi iz oblasti kulture ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 41.

Postojeće pravne osobe koje obavljaju djelatnost iz oblasti kulture dužne su u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona uskladiti svoje ustrojstvo, djelatnost i opće akte s odredbama ovoga zakona.

Članak 42.

Fizičke osobe koje obavljaju kulturnu djelatnost kao samostalni stvaraoci u oblasti kulture obvezni su upisati se u Registar samostalnih stvaralaca u roku od jedne godine od donošenja podzakonskoga akta o sadržaju i obliku Registra samostalnih stvaralaca te o načinu vođenja Registra samostalnih stvaralaca, kao i o postupku upisa u Registar samostalnih stvaralaca i brisanja iz Registra samostalnih stvaralaca iz članka 18. ovoga zakona.

Članak 43.

Nekretnine i oprema koje su na dan stupanja na snagu ovoga zakona bile državno vlasništvo i namijenjene pretežno za obavljanje kulturnih djelatnosti, postaju javna infrastruktura u oblasti kulture.

Vlada Kantona određuje, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona, koje su nekretnine i oprema iz stavka 1. ovoga članka dobile status objekta javne infrastrukture u oblasti kulture.

Ako Vlada Kantona ne postupi sukladno stavku 2. ovoga članka, svaka fizička ili pravna osoba koja ima pravni interes može predložiti da to odredi sud u izvanparničnome postupku.

Članak 44.

Vlada Kantona, Ministarstvo i ministar donijet će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona, podzakonske akte za provedbu ovoga zakona.

Članak 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna.

Broj: 01-02-459/06

30. listopada 2006.

Travnik

PREDSJEDATELJ SABORA

Mirko Batinić, v. r.